

ЗАПОВЕД

№ ТУ-64

Пазарджик, 24.03.2023 г.

До Областния управител на област с административен център гр. Пазарджик е подадена жалба с вх. № 1400-3/21.03.2023 г. от Коалиция „Продължаваме промяната-Демократична България“, с която е оспорена заповед № 176 от 16.03.2023 г. на кмета на община Пещера. Жалбата е постъпила на официалния имейл адрес на Областна администрация Пазарджик на 20.03.2023 г. в 18:52 часа.

С оспорената заповед № 176 от 16.03.2023 г. на основание чл. 44, ал. 1, т.8 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл. 8 и чл. 90 от Изборния кодекс, в изпълнение на Решение № 1738-НС от 06.03.2023 г. Заместващия кмета на Община Пещера е образувал един брой избирателна секция за гласуване с подвижна секционна избирателна кутия /ПСИК/ на изборите за народни представители на 02 април 2023 г. за гр. Пещера, като е утвърдил нейния номер и адрес.

В жалбата са изложени твърдения за незаконосъобразност, неправилност и нецелесъобразност на издадената заповед и неправилно разбиране и приложение на нормите на чл. 37, ал. 1 и ал. 3а от Изборния кодекс и т. 3 от Раздел III от Решение № 1738-НС от 06.03.2023 г. на ЦИК относно това кои лица имат право да гласуват в избирателна секция с подвижна избирателна кутия.

Отправено е искане до Областния управител на област Пазарджик за отмяна на заповедта на кмета на община Пещера.

С писмо с изх. № 1400-3-1/22.03.2023 г. Областният управител на област Пазарджик е изискал цялата административна преписка, предхождаща издаването на заповедта на кмета на община Пещера, ведно със становище по изложените в жалбата твърдения.

В отговор с вх. № 1400-3-2/22.03.2023 г. в Областна администрация Пазарджик е получено писмо от кмета на община Пещера, към което е приложено мотивирано становище и са представени изискуемите документи. Счита, че жалбата е недопустима и неоснователна, като излага доводи в тази насока.

Със своя заповед № ТУ-54/22.03.2023 г. Областният управител на област Пазарджик на основание чл. 94 от АПК е определил комисия със задача да извърши проверка на твърденията в постъпилите жалби и даде становище по

ЗАПОВЕД № 64

законосъобразността на обжалваните пред Областния управител на област Пазарджик актовете на кметовете на общини, както следва: Заповед № 220/14.03.2023 г. на Кмета на община Батак, Заповед № 3-099/16.03.2023 г. на Кмета на община Сърница, Заповед № 176/16.03.2023 г. на Кмета на община Пещера, Заповед № 42/15.03.2023 г. на Кмета на община Лесичово и Заповед № 374/14.03.2023 г. на Кмета на община Велинград, за образуване на ПСИК. За извършената проверка комисията, определена от Областния управител е съставила протокол от 23.03.2023 г.

След като се запознах с жалбата и представените от кмета на общината документи и становището на комисията, определена с моя Заповед № ТУ-54/22.03.2023 г. установих, че жалбата е подадена пред компетентния орган, в рамките на предвидения от закона срок и е допустима за разглеждане по същество, но е неоснователна по следните съображения:

Заповедите на кмета на община Пещера е издадена на 16.03.2023 г., т.е. в рамките на предвидения от закона срок. Оповестена е публично към датата на издаването ѝ, каквото е изискването на чл. 8, ал. 4 от ИК.

Заповед № 176/16.03.2023 г. е издадена от компетентен орган съгласно чл.44, ал.1, т.8 от ЗМСМА и чл. 90, ал. 1 от ИК, а именно от кметът на община Пещера, при наличие на предвидените в ИК предпоставки за образуване на секции за гласуване с подвижна изборителна кутия, при спазване на процедурата, разписана в ИК, при спазване на установената форма и съответствие с целта на закона.

Съгласно нормата на чл. 90, ал. 1 от ИК, на територията на всяко населено място се назначава най-малко една подвижна секционна изборителна комисия при наличие на не по-малко от 10 изборители, подали заявления по чл. 37 от ИК.

Според чл. 37, ал. 1 от Изборния кодекс изборителите с трайни увреждания, които не им позволяват да упражнят изборителното си право в изборното помещение, но желаят да гласуват с подвижна изборителна кутия, заявяват желанието си не по-късно от 14 дни преди изборния ден в писмена форма чрез заявление по образец, подписано саморъчно и подадено от упълномощено лице или изпратено по пощата, факс или чрез електронно заявление през интернет страницата на органите по чл. 23, ал. 1 от Изборния кодекс по постоянния адрес или по настоящия адрес, когато е направено искане по чл. 36. За електронното заявление не се изисква подпис.

ЗАПОВЕД № 64

В Заповед № 176/16.03.2023 г. на Кмета на община Пещера като правни основания за издаването ѝ са посочени чл.44, ал.1, т.8 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/, чл. 8 и чл.90 от Изборния кодекс /ИК/, Указ № 28 от 02.02.2023 г. на Президента на Република България и Решение № 1738-НС от 06.03.2023 г. на ЦИК.

Посочените правни основания са валидни и релевантни, поради което може да се приема, че заповедта отговаря на изискванията на чл.59, ал.2, т.4 от АПК за излагане на фактически и правни основания. Мотивите за издаване на заповедта са изложени в предхождащата заповедта докладна записка от Секретаря на община Пещера до Кмета на общината. В този смисъл е неоснователно твърдението в жалбата за липса на мотиви, тъй като предвид Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 г. на ОСГК на ВС мотивите на акта могат да бъдат изложени и отделно от самия акт. Такива се съдържат в документацията, послужила за издаване на заповедта на кмета.

След като прегледа документите, предоставени от кмета на община Пещера комисията, определена от Областния управител е установила, че заявителите имат следните групи инвалидност:

За гр. Пещера:

100% инвалидност с чужда помощ - 3;

95% инвалидност с чужда помощ -3;

68% инвалидност с чужда помощ - 1;

60% инвалидност с чужда помощ -2;

56% инвалидност без чужда помощ -1;

Подадени са общо 10 броя заявления към 16.03.2023 г.

Комисията, определяна от Областния управител е приела като правилни констатациите, отразени в докладната на Секретаря на общината за наличие на достатъчен брой заявления, отговарящи на изискванията на закона за сформирание на 1 брой ПСИК.

В самия формуляр на заявлението (Приложение №67-НС) също изрично е указано, че органът по чл. 23, ал. 1 – в случая кмета на община Пещера установява увреждането на избирателя по служебен път, като вътрешна електронна административна услуга по реда на Закона за електронното управление, а когато служебната проверка е неуспешна, органът по чл.23, ал.1 ИК изисква от ТЕЛК/НЕЛК документ, удостоверяващ увреждането. Това е, което избирателят с увреждане очаква да бъде предприето от администрацията и при които условия е заявил

ЗАПОВЕД № 64

желанието си за гласуване с подвижна кутия, със способите, посочени в ИК изчерпателно, ясно и недвусмислено.

Разпоредбите на нормативните актове се прилагат според точния им смисъл, а ако са неясни, се тълкуват в смисъла, който най-много отговаря на други разпоредби, на целта на тълкувания акт и на основните начала на правото на Република България (чл.46, ал.1 Закона за нормативните актове).

Императивните норми на чл.37, ал.3а, т.т. 1 и 2 ИК са ясни и са приложени от органа по чл.23, ал.1 ИК според точния им смисъл, в хипотеза на обвързана компетентност. Нормата не предполага възможност за изпълнение при хипотеза на оперативна самостоятелност, при която да е релевантна преценка на органа по чл.23, ал.1 ИК относно характера и тежестта на установените трайни увреждания и това дали те им позволяват или не им позволяват да упражнят изборителното си право в изборното помещение. Да се предположи противното на това, води до разширяване на компетентността на органа по чл.23, ал.1 ИК до тази на особена ad hoc териториална експертна лекарска комисия, със специалната задача да преценява годността за упражняване на изборителното право в изборно помещение под условието на удостоверени от ТЕЛК трайни увреждания. Фактически изпълнявайки функцията на изборна медицинска комисия, аналог на съществуващите наборни медицински комисии, преценяващи годността за военна служба.

Разпоредбите на чл.37, ал.3а, т.1 ИК, които императивно определят основния способ, по който „органът по чл. 23, ал. 1 ИК установява наличието на трайно увреждане на изборителя, което не му позволява да упражни изборителното си право в изборно помещение“, а именно „служебно, като вътрешна електронна административна услуга по реда на Закона за електронното управление“. Приложени според точния им смисъл, тези разпоредби предполагат, че фактите, установявани чрез проверката в електронния регистър RegiX, са достатъчни, за да може органът по чл.23, ал.1 ИК да постанови решението си по постъпилото искане на изборителя с трайни увреждания. Никакви други факти и обстоятелства, извън тези, служебно установими, кодексът не изисква да бъдат преценявани. Съдържанието на електронната „справка за последно експертно решение на лице“, която Единната информационна система на медицинската експертиза и Националната лекарска комисия генерира при регламентираната в закона вътрешна електронна административна услуга по реда на Закона за електронното управление по системата RegiX. От нея по никакъв начин не може да бъде изведена информация за „трайни увреждания, които не им позволяват да напуснат дома си и да упражнят правото си на глас в изборно помещение“ на гражданите. По нея може да се установи само процентът на трайно намалена работоспособност/вид и степен на

ЗАПОВЕД № 64

увреждане/срок на чужда помощ, както и, разбира се номерът и датата на последното експертно решение.

Очевидно е, че поставянето на решението на органа по чл.23, ал.1 на ИК под условието на прилагания способ ще води до непряка дискриминация. Това е така, защото от копията на документите от ТЕЛК (НЕЛК) може да се извлече по-подробна медицинска информация, която, заради формата и съдържанието на електронно генерираната справка е недостъпна. Така тези избиратели, представили копия от решения на ТЕЛК, биха били подложени на проверка с несравнимо по-широк обхват на преценявани факти и обстоятелства, което би било практика на непряка дискриминация, доколкото за техни съграждани с трайни увреждания, удостоверени при служебната проверка в електронния регистър, основният способ, биха били признати права за гласуване с подвижна кутия, въз основа на несравнимо по-ограничена информация. Следователно, органът по чл.23, ал.1 ИК действа правомерно като фокусира проверката върху факти и обстоятелства, които, електронно генерирана, справката би съдържала - процентът на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане/срок на чужда помощ, както и, разбира се номерът и датата на последното експертно решение – считайки ги достатъчни, за да се произнесе по искането на избирателя.

С оглед на гореизложеното, комисията, определена от Областния управител не е намерила основание органът по чл.23, ал.1 ИК, прилагайки основния или алтернативния способ на проверка, да направи отказ да признае правото на едно или повече лица с трайни увреждания, заявили желание за гласуване с подвижна кутия и, в резултат на това, да не се образува подвижна избирателна секция в община Пещера, с което би се затруднило при реализация или пък отнело правото на избирателите с увреждания да участват в насрочения избор за народни представители.

Предвид приложимата правна уредба и установената фактическа обстановка, се явява неоснователно твърдението, че заповедта на кмета е незаконосъобразна и нецелесъобразна, поради това, че кметът не е извършил обстойна проверка по реда на чл. 37, ал. За от ИК на подадените заявления и чисто формално е приел, че подаването на достатъчен брой заявления е достатъчно условие за формирането на ПСИК, без да е извършена обоснована преценка за характера на уврежданията на избирателите.

ЗАПОВЕД № 64

Осъществявайки проверка Областният управител в качеството си на компетентен административен орган, установи че административният акт е издаден от компетентен орган, в случая – Кмета на община Пещера, заповедта е в изискуемата по закон форма, не са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила и на материалния закон при нейното издаване, налице е и съответствие с целта на закона. Същата е постановена при наличие на материално правните предпоставки за нейното издаване.

Субекти на правото да се гласува с подвижна избирателна кутия са единствено избирателите с трайни увреждания, които не им позволяват да упражнят избирателното си право в изборно помещение – чл. 37, ал. 1 и 2 от ИК. Експертизата на вида и степента на увреждане, степента на трайно намалената работоспособност и професионалните болести се извършва от ТЕЛК и НЕЛК – чл. 103, ал. 4 от Закона за здравето. Трайното увреждане се удостоверява с нарочно решение на органа на медицинската експертиза. Затова в хипотезата на гласуване с подвижна избирателна кутия е необходимо наличието на решение на ТЕЛК (НЕЛК), тъй като то доказва увреждането като елемент от фактическия състав на заявеното право. Изискването е изрично предвидено в ал. 3 на чл. 37 от ИК и неспазването му е отрицателна предпоставка за удовлетворяване на искането.

Що се отнася до твърденията в жалбата, че незаконосъобразността се дължи и на това, че Кметът на община Пещера неправилно е разбрал и приложил т.3 на Раздел III от Решение № 1399-НС от 08.09.2022 г. на ЦИК, също считам че са неоснователни.

Освен това същото има препоръчителен характер, тъй като с него се въвеждат допълнителни критерии относно характера на трайните увреждания, които не позволяват на избирателите да упражнят избирателното си право, които лисват в чл. 37 от Избирателния кодекс. Следователно в този случай за кръга от лицата с трайни увреждания, обхванати от чл. 37 на ИК, приоритетно би следвало да си прилагат изискванията на закона, а не ограничителните субективни критерии, добавени с решението на ЦИК – „трайни увреждания, които не им позволяват *да напуснат дома си* и да упражнят правото си на глас в изборно помещение“. Особено – при отсъствие на нормативно регламентиран способ за проверка дали тези допълнително поставени условия са изпълнени (например, „*трайни увреждания, които не им позволяват да напуснат дома си*“).

От изложеното се налага изводът, че в настоящия случай са били налице условията на чл. 90, ал. 1 от ИК за образуване на подвижна секционна избирателна

ЗАПОВЕД № 64

комисия при наличие на не по-малко от 10 избиратели, подали заявления по чл. 37 от кодекса. От горесцитираното е видно, че за трите населени места са постъпили достатъчен брой заявления по реда на чл. 37 от ИК, за да бъде сформирана един брой ПСИК.

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 4 от Изборния кодекс във вр. с чл. 32, ал. 2 от Закона за администрацията,

ЗАПОВЯДВАМ:

Отхвърлям като неоснователна жалбата, подаден от Коалиция „Продължаваме промяната-Демократична България“ срещу заповед №176/16.03.2023 г. на кмета на община Пещера.

Настоящата Заповед подлежи на обжалване пред Административен съд Пазарджик в тридневен срок от обявяването ѝ.

Заповедта да се оповести публично в деня на издаването ѝ като се публикува на интернет страницата на Областна администрация Пазарджик и се постави на информационното табло в сградата на администрацията.

Преписи от настоящата Заповед да се изпратят на Коалиция „Продължаваме промяната-Демократична България“ и на Кмета на Община Пещера.

/п/

ТРЕНДАФИЛ ВЕЛИЧКОВ

Областен управител